

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ НАФТИ І ГАЗУ
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор інституту ІЕМ
О. Г. Дзьоба
«23» 09 2018 року

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА

бакалавр
(рівень вищої освіти)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
(цифр і назва)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(цифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(цифр і назва спеціалізації)

Вид дисципліни _____
(обов'язкова/виборкова)

Івано-Франківськ
2018-2019 навчальний рік

Робоча програма дисципліни «Міжнародна економіка» для студентів, що навчаються за освітньо-професійною програмою на здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробник:

Доцент каф. фінансів, к.е.н., доцент

Орицин Т.М.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів

Протокол №1 від 31 серпня 2018 року

Завідувач кафедри фінансів

Фадєєва І.Г.

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ресурс годин на вивчення дисципліни «_____Міжнародна економіка_____» згідно з чинним РНП, розподіл по семестрах і видах навчальної роботи для різних форм навчання характеризує таблиця 1.

Таблиця 1 – Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Міжнародна економіка»

Найменування показників	Всього		Розподіл по семестрах			
			Семестр <u>3</u>		Семестр _____	
	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)	Денна форма навчання (ДФН)	Заочна (дистанційна) форма навчання (ЗФН)
Кількість кредитів ECTS	4	4	4	4		
Кількість модулів	2	2	2	2		
Загальний обсяг часу, год	120	120	120	120		
Аудиторні заняття, год, у т.ч.:	45	14	45	14		
лекційні заняття	27	8	27	8		
семінарські заняття	-	-	-	-		
практичні заняття	18	8	18	8		
лабораторні заняття	-	-	-	-		
Самостійна робота, год, у т.ч.	75	106	75	106		
виконання курсового проекту (роботи)	-	-	-	-		
виконання контрольних (розрахунково-графічних) робіт	-	-	-	-		
опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	21	32	21	32		
опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	21	32	21	32		
підготовка до практичних занять та контрольних заходів	21	30	21	30		
підготовка звітів з лабораторних робіт	-	-	-	-		
підготовка до екзамену	12	12	12	12		
Форма семестрового контролю	екзамен		екзамен			

2 МЕТА ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета вивчення дисципліни – набуття фахівцями компетенцій щодо теоретичних аспектів інтернаціоналізації та глобалізації міжнародної економічної діяльності, функціонування різних форм прояву міжнародних економічних відносин; набуття практичних навиків із забезпечення практичних аспектів реалізації міжнародної торгівлі товарами та послугами; організації транспортного забезпечення міжнародної економічної діяльності.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен демонструвати такі **результати навчання** через знання, уміння та навички:

- формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародної економіки для фундаментальної та спеціальної освіти та для практичної діяльності за фахом;
- вивчення умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів **компетентностей, передбачених відповідним стандартом вищої освіти України:**

загальних:

- навички використання теоретичних знань на практиці;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;

фахових

- здатність застосовувати систему зв'язків національних економік різних країн на основі міжнародного поділу праці в аналітичних дослідженнях;
- здатність розробляти систему мікро- та макроекономічних взаємовідносин у процесі інтернаціоналізації та глобалізації світової економіки.

Результати вивчення дисципліни **деталізують такі програмні результати навчання, передбачені відповідним стандартом вищої освіти України:**

- здатність застосовувати теоретичну і практичну підготовку студентів з питань сутності й тенденцій інтернаціоналізації економіки;
- демонструвати вміння оцінки форм, методів, суб'єктів і рівнів міжнародної економічної діяльності; принципів і середовища її розвитку;
- демонструвати навички практичного здійснення і механізмів регулювання світової економіки;
- демонструвати навички та вміння аналізувати й оцінювати світогосподарські явища і процеси у контексті національних інтересів України.

3 ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

3.1 Тематичний план лекційних занять

Тематичний план лекційних занять дисципліни «Міжнародна економіка» наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 – Тематичний план лекційних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем (Т) та їх зміст	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ 1	Інтернаціоналізація економічного розвитку, міжнародна торгівля, інвестиції та кредит	14	4		
Т 1	Міжнародна економічна система	2		3, 4, 5, 7	4.1
1.1	Економічний зміст міжнародної економіки				
1.2	Структура міжнародної економіки				
1.3	Особливості та закономірності розвитку міжнародної економіки				
1.4	Головні елементи міжнародної економічної системи				
1.5	Формування економічної єдності світу				
Т 2	Міжнародна економічна діяльність	1		3, 4, 5, 7	4.2
2.1	Суть і структура міжнародної економічної діяльності				
2.2	Внутрішнє та зовнішнє середовище міжнародної економічної діяльності				
2.3	Природно-географічне та політико-правове середовище міжнародної економічної діяльності				
2.4	Економічне та соціально-культурне середовище міжнародної економічної діяльності				
Т 3	Міжнародна торгівля	3		3, 4, 5, 7, 9	4.3
3.1	Міжнародна торгівля та особливості її структури				
3.2	Товарна структура за основними групами товарів				
3.3	Структура міжнародної торгівлі за методами реалізації				
3.4	Регулювання на рівні підприємств, держав та міжнародних організацій				
3.5	Міжнародна торгівля послугами				
Т 4	Світовий фінансовий ринок	2		1, 3, 4, 5, 7, 8, 10 ДЛ: 1, 3, 4, 5	4.4
4.1	Міжнародний валютний спот-ринок				
4.2	Світовий ринок валютних деривативів.				
4.3	Ринок євровалют				
4.4	Ринок міжнародних облігацій				
4.5	Ринок єврооблігацій				
4.6	Міжнародний ринок золота				
Т 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво	2		1, 3, 4, 5, 7, 8 ДЛ: 1, 3, 4, 5	4.5
5.1	Ринок міжнародних інвестицій та його характеристика				
5.2	Теорія прямих іноземних інвестицій				

5.3	Цілі та наслідки руху міжнародних інвестицій			
5.4	Технологічний поступ та розвиток міжнародних виробничих систем.			
5.5	Інфраструктурні галузі у світовому господарств.			
5.6	Тенденції розвитку галузевої структури світової економіки			
5.7	Світова продовольча проблема			
5.8	Ресурсно-енергетичний потенціал світової економіки			
T6	Міжнародний кредит	2	3, 4, 5, 7	4.6
6.1	Особливості функціонування світових ринків позичкових капіталів			
6.2	Інституціональна та географічна структура світового ринку позикових капіталів.			
6.3	Види експорту (імпорту) капіталу та їх характеристика.			
6.4	Принципи кредитування та види кредитів			
T7	Світовий ринок праці	2	1, 3, 4, 5, 7, 8	4.7
7.1	Сутність та структура світового ринку праці			
7.2	Основні риси сучасного міжнародного ринку праці			
7.3	Місце мігрантів у структурі сучасного ринку праці.			
7.4	Напрямки і форми інтеграції України в міждержавний обмін робочою силою			
ЗМ2	Міжнародна трудова міграція, економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку	13	4	
T8	Міжнародна трудова міграція	2	1, 3, 4, 5, 7, 8	4.8
8.1	Міжнародна трудова міграція та причини її виникнення			
8.2	Масштаби форми й основні напрямки сучасних міграційних потоків.			
8.3	Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції			
8.4	Методи регулювання міжнародних міграційних процесів			
T9	Світова валютна система	2	3, 4, 5, 7	4.9
9.1	Еволюція світової валютної системи			
9.2	Сучасні тенденції та проблеми розвитку			
9.3	Світова валютна система та її складові			
9.4	Валютні ринки світу та валютна політика			
9.5	Європейська валютна система			
T10	Міжнародні розрахунки	2	3, 4, 5, 7, 8	4.10
10.1	Міжнародні валютні розрахунки та їх форми			
10.2	Інструменти міжнародних розрахунків та їх характеристика			
10.3	Сутність і особливості міжнародних торговельних розрахунків			
10.4	Особливості розрахунків при експортно-імпортних операціях суб'єктів господарювання України			
T11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага	1	4, 7, 5, 8, 10	4.11
11.1	Платіжний баланс як підсумковий показник світо господарських зв'язків країни			
11.2	Структура платіжного балансу			

11.3	Сутність та особливості складових елементів			
11.4	Теорії макроекономічної рівноваги			
11.5	Макроекономічна рівновага та перспективи розвитку світової економіки			
T12	Міжнародна регіональна інтеграція	1	3, 5, 7	4.12
12.1	Сутність, передумови та цілі міжнародної регіональної економічної інтеграції			
12.2	Форми міжнародної економічної інтеграції, особливості та характерні риси.			
12.3	Інтеграційні процеси в різних регіонах світу .			
12.4	Західноєвропейська інтеграція.			
T13	Глобалізація економічного розвитку	1	3, 5, 7	3.13
13.1	Головні елементи глобальної економіки			
13.2	Форми та етапи економічної глобалізації			
13.3	Особливості сучасної економічної глобалізації			
3.4	Глобальні проблеми міжнародної економіки			
T14	Інтеграція України у світову економіку	1	3, 5, 7	3.14
14.1	Інтеграція – вища форма міжнародної координації економічної політики .			
14.2	Сучасна зовнішньоекономічна політика України та її перспективи.			
14.3	Відносини України з міжнародними економічними організаціями.			
14.4	Економічні аспекти безпеки світової економіки			

3.2 Теми практичних занять

Теми практичних занять дисципліни «Міжнародна економіка» наведено у таблиці 3.

Таблиця 3 – Теми практичних занять

Шифр	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), тем практичних занять	Обсяг годин		Література	
		ДФН	ЗФН	порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ 1	Інтернаціоналізація економічного розвитку, міжнародна торгівля, інвестиції та кредит	10	3		
T1	Міжнародна економічна система			3, 4, 5, 6, 7	4.1
C 1.1	Особливості та закономірності розвитку міжнародної економіки	1			
T 2	Міжнародна економічна діяльність			3, 4, 5, 6, 7	4.2
C 2.1	Внутрішнє та зовнішнє середовище міжнародної економічної діяльності	1			
T 3	Міжнародна торгівля			3, 4, 5, 6, 7, 9	4.3
C 3.1	Структура міжнародної торгівлі за методами реалізації	1			
C 3.2	Регулювання на рівні підприємств, держав та міжнародних організацій	1			
C 3.3	Міжнародна торгівля послугами	1			
П 3.1	Міжнародна торгівля: структура та регулювання	1			
T 4	Світовий фінансовий ринок			1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 ДЛ: 1, 3, 4, 5	4.4
C 4.1	Міжнародний валютний спот-ринок	1			
T 5	Прямі інвестиції та міжнародне виробництво			1, 3, 4 ДЛ: 1, 3, 4	4.5
C 5.1	Ринок міжнародних інвестицій та його	1			

	характеристика			
Т 6	Міжнародний кредит			3, 4, 5, 6, 7 4.6
С 6.1	Особливості функціонування світових ринків позичкових капіталів	1		
Т7	Світовий ринок праці			1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 4.7
С 7.1	Сутність та структура світового ринку праці	1		
ЗМ 2	Міжнародна трудова міграція, економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку	8	3	
Т8	Міжнародна трудова міграція			1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 4.8
С 8.1	Соціально-економічні наслідки міжнародної трудової міграції	1		
Т9	Світова валютна система			3, 4, 5, 6, 7 4.9
С 9.1	Еволюція світової валютної системи	1		
С 9.2	Валютні ринки світу та валютна політика	1		
Т10	Міжнародні розрахунки			3, 4, 6, 7 4.10
П 10.1	Міжнародні валютні розрахунки та їх форми	1		
П 10.2	Особливості розрахунків при експортно-імпортних операціях суб'єктів господарювання України	1		
Т11	Платіжний баланс та макроекономічна рівновага			4, 6, 7, 10 4.11
С 11.1	Структура платіжного балансу. Сутність та особливості складових елементів	1		
Т12	Міжнародна регіональна інтеграція			3, 5, 7 3.12
С 12.1	Сутність, передумови та цілі міжнародної регіональної економічної інтеграції	1		
Т13	Глобалізація економічного розвитку			3, 5, 7 3.13
С 13.1	Форми та етапи економічної глобалізації	0,5		
Т14	Інтеграція України у світову економіку			3, 5, 7 3.14
С 14.1	Сучасна зовнішньоекономічна політика України та її перспективи	0,5		

3.3. Завдання для самостійної роботи студентів

Перелік матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення наведено у таблиці 4

Таблиця 4 – Зміст графічних, розрахункових, контрольних робіт, рефератів, питань для самостійного вивчення

Шифри	Назви модулів (М), змістових модулів (ЗМ), питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин	Література	
			порядковий номер	розділ, підрозділ
ЗМ 1	Інтернаціоналізація економічного розвитку, міжнародна торгівля, інвестиції та кредит	12		
Т 1	Міжнародна економічна система Динамічність факторів розвитку міжнародної економіки на сучасному етапі розвитку світового господарства. Механізм регулювання світової економічної рівноваги.	4	3, 4, 5, 7	4.1
Т3	Міжнародна торгівля Суть та специфічні особливості тарифних та нетарифних заходів регулювання зовнішньої торгівлі. Основні завдання міжнародних торговельних організацій.	4	3, 4, 5, 7	4.3
Т6	Міжнародний кредит Особливості світового ринку позичкових капіталів та його структура. Міжнародний кредит та головні принципи міжнародного кредитування. Класифікація кредитів за різними ознаками.	4	3, 4, 5, 7	4.6
ЗМ2	Міжнародна трудова міграція, економічна інтеграція та глобалізація економічного розвитку	11		
Т8	Міжнародна трудова міграція 3. Основні напрямки сучасних міграційних потоків. 5. Методи регулювання міжнародних міграційних процесів.	4	1, 3, 4, 5, 7, 8	4.8
Т9	Світова валютна система Поняття валютного ринку та валютної політики. Характеристика заходів валютної політики.	4	3, 4, 5, 7	4.9
Т10	Міжнародні розрахунки Міжнародні валютні розрахунки та форми їх здійснення. Платіжний баланс: сутність та особливості складових елементів.	3	3, 4, 7	4.10

4 НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна навчальна література

1. Боринець С.Я. Міжнародні валютно-фінансові відносини.: Підручник – 4-те видання, переробка і доповнення. – К.: Знання, 2004.- 409 с.
2. Коваленко Ю.О., Румянцев А.П. Міжнародна торгівля послугами: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2003. – 112 с.
3. Роберт Карбау. Міжнародна економіка /Переклад з англійської Р. Косодія. – Суми: ВАТ „Сумська обласна друкарня”, видавництво „Козацький вал”, 2004. – 652 с.
4. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Рженішевський К.І. Міжнародна економіка.: в питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: ЦНЛ, 2004. – 676 с.
5. Козик В.В., Панькова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навчальний посібник. – 2-ге видання, стер. – К.: Знання – Прес, 2001. – 277 с.
6. Козик В.В., Панькова Л.А., Григор’єв О.Ю., Босак А.О. Міжнародна економіка та Міжнародні економічні відносини: Практикум. – К.: Вікар, 2003. – 368 с.
7. Міжнародна економіка.: Підручник/ А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін.: За ред. А.П. Румянцева. – К.: Знання – Прес, 2003. – 447 с.
8. Оришин Т.М. Міжнародна економіка. Конспект лекцій. – Івано-Франківськ: ІФТУНГ, 2015. – 106 с.
9. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції.: Підручник . – К.: ЦУЛ, 2003. – 616 с.
10. Румянцев А.П., Башинська А.І., Корнилова І.М., Коваленко Ю.В. Міжнародна торгівля.: Навчальний посібник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 376 с.
11. Сазонець І.Л., Джутів О.А., Сазонець О.М. Міжнародна економіка.: Навчальний посібник . – Київ: ЦНЛ, 2003. – 156 с.

10.10.19

4.2 Додаткова навчальна література

1. Бойцун Н.Є., Стукало Н.В. Міжнародні фінанси.: Навчальний посібник. – 2-ге видання. – К.: ВД „Професіонал”, 2005. – 336 с.
2. Коломацька С.П. Зовнішньо економічна діяльність в Україні: правове регулювання та гарантії здійснення. Навчальний посібник. – К.: ВД „Професіонал”, 2004. – 288 с.
3. Міжнародні фінанси в питаннях та відповідях.: Навчальний посібник: 2-ге видання., переробка і доповнення./ За редакцією Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2003. – 294 с.
4. Міжнародні фінанси.: Підручник/ За редакцією О.І. Рогача. – К.: Либідь, 2003. – 777 с.
5. Сливоцький А. Міграція капіталу: Як у замислах на кілька кроків випередити своїх конкурентів: Переклад з англійської. – К.: Універсальне видавництво „Пультсари”, 2001. – 296 с.

4.3 Література та методичне забезпечення практичних занять

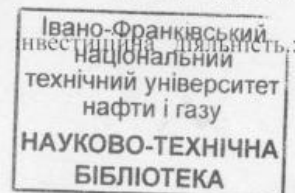
- 1 Оришин Т.М, Савчин Л.М., Крихівська Н.О. Міжнародна економіка:методичні вказівки для самостійної роботи. – Івано-Франківськ: ІФТУНГ, 2017. – 88с.

4.4 Література та методичне забезпечення самостійної роботи

- 1 Оришин Т.М, Савчин Л.М., Крихівська Н.О. Міжнародна економіка:методичні вказівки для самостійної роботи. – Івано-Франківськ: ІФТУНГ, 2017. – 88с.

4.5 Інформаційні ресурси в Інтернеті

- 1 Оришин Т.М. Міжнародна економіка. Конспект лекцій. – Івано-Франківськ: ІФТУНГ, 2015. – 106 с.
- 2 Оришин Т.М, Савчин Л.М., Крихівська Н.О. Міжнародна економіка:методичні вказівки для самостійної роботи. – Івано-Франківськ: ІФТУНГ, 2017. – 88с.

4 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Оцінювання знань студентів проводиться за результатами комплексних контролів за двома змістовими модулями ЗМ1 і ЗМ2. Модульний контроль за кожним змістовим модулем передбачає контроль теоретичних знань і практичних навиків. Схему нарахування балів при оцінюванні знань студентів з дисципліни наведено в таблиці 5.

Таблиця 5 – Схема нарахування балів у процесі оцінювання знань студентів з дисципліни «Міжнародна економіка»

Види робіт, що контролюються	Максимальна кількість балів
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ1	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ1	30
Контроль засвоєння теоретичних знань змістового модуля ЗМ2	20
Контроль засвоєння практичних знань змістового модуля ЗМ2	30
Усього	100

Підсумкове оцінювання знань студентів в межах залікового кредиту по дисципліні здійснюється за рейтинговою системою оцінки та іспитовою оцінкою. Підсумкова оцінка розраховується як середнє арифметичне поточного рейтингу та іспитової оцінки.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни